

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА КУРШУМЛИЈА

ПЛАН СМАЊЕЊА РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА ЗА ТЕРИТОРИЈУ ОПШТИНЕ
КУРШУМЛИЈА
2026-2029

САДРЖАЈ

1. УВОД	3
1.1. ОПАСНОСТИ ЗА КОЈЕ СЕ РАДИ ПЛАН <i>СМАЊЕЊА РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА</i>	4
1.2. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА.....	4
1.3. ОПИС ЖЕЉЕНОГ СТАЊА	8
1.3.1 Општи циљ	8
1.3.2. Посебни циљеви	8
2. ИЗВОД ИЗ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА ЗА ОПШТИНУ КУРШУМЛИЈА....	9
2.1. Земљотрес	9
2.2. Поплаве	11
2.3. Пожари и експлозије и пожари на отвореном	15
2.4. Збирна матрица	17
3. АКЦИОНИ ПЛАН МЕРА И АКТИВНОСТИ СМАЊЕЊА РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА ОПШТИНЕ КУРШУМЛИЈА.....	18
ТАБЕЛА БР. 1 – ИНСТИРУЦИОНАЛНА ИЗГРАДЊА	18
ТАБЕЛА БР. 2 – ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ПРАЋЕЊЕ РИЗИКА	21
ТАБЕЛА БР. 3 – СИСТЕМ ЗА РАНО УПОЗОРАВАЊЕ И СПРЕМНОСТ	25
ТАБЕЛА БР. 4 – ЕФИКАСНА ОБНОВА	27
ТАБЕЛА БР. 5 - ФИНАНСИРАЊЕ	29

1. УВОД

Законски основ за израду Плана смањења ризика од катастрофа налази се у чл. 29. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/2018), којим је, поред осталих надлежности у области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама, јединицама локалне самоуправе поверена и израда локалног плана смањења ризика од катастрофа.

Чланом 16. истог Закона прописује се да се Планом смањења ризика од катастрофа утврђују конкретне превентивне, организационе, техничке, финансијске, нормативне, надзорне, едукативне и друге мере и активности које су надлежни државни органи и други субјекти, на основу процене појединих ризика, дужни да предузму у будућем периоду у циљу смањења ризика од катастрофа и ублажавања њихових последица.

План смањења ризика од катастрофа се израђује на основу предлога третмана процењених ризика у одговарајућој Процени ризика од катастрофа, а у складу са Уредбом о садржају и начину израде плана смањења ризика од катастрофа ("Службени гласник РС", број 21/2020).

Овај план садржи све мере и активности које пре свега чине изворне надлежности ЈЛС у складу са чланом 20. став 8. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018 и 111/2021 - др. закон), као и поверене послове секторских закона од значаја је за смањење ризика од катастрофа. То су: Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, број 111/2009, 20/2015, 87/2018, 87/2018 - др. закон), Закон о шумама („Службени гласник РС“, број 30/2010, 93/2012, 89/2015, 95 од 8/2018 - др. закон), Закон о добровољном ватрогаству („Службени гласник РС“, број 87/2018), Закон о обнови након елементарне непогоде („Службени гласник РС“, број 112/2015), Закон о одбрани од града („Службени гласник РС“, број 54/2015), Закон о водама („Службени гласник РС“, број 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – др. закон), Закон о јавном здрављу ("Службени гласник РС", број 15/2016) и други.

План смањења ризика од катастрофа прилагођен је Закону о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС“ бр. 30/2018), а нарочито у делу узраде Акционог плана којим се детаљно разрађује динамика спровођења мера. План је усклађен са четири приоритета Сендаи оквира за смањење ризика од катастрофа 2015 – 2030.

Планови смањења ризика од катастрофа се доносе за период од три године. Према Уредби о садржају и начину израде плана смањења ризика од катастрофа ("Службени гласник РС", број 21/2020), План смањења ризика од катастрофа садржи:

- 1) увод у план који у себи садржи назив опасности за коју се ради план, кратку анализу постојећег стања, опис жељеног стања (општи и посебни циљеви) и извод из процене ризика у делу којим се дефинише ниво ризика од предметне опасности (матрица за штићене вредности);

- 2) мере и активности које је потребно предузети ради смањења ризика од катастрофа;
- 3) субјекте одговорне за спровођење мера и активности, као и за праћење спровођења и извештавање о спровођењу;
- 4) рокове за завршетак предвиђених мера и активности;
- 5) потребна средства за спровођење мера

1.1. ОПАСНОСТИ ЗА КОЈЕ СЕ РАДИ ПЛАН СМАЊЕЊА РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА

Проценом ризика од катастрофа општине Куршумлија која је израђена 2025. године од стране правног лица Развојно иновациони систем доо идентификоване су три опасности за општину Куршумлија:

- земљотрес,
- поплава и
- пожари и експлозије и пожари на отвореном.

За све идентификоване опасности, у случајевима догађаја са најтежим могућим последицама, дата је оцена неприхватљив ризик. План смањења ризика од катастрофа односи се на наведене опасности, њиме ће бити обухваћени сви неопходни елементи дефинисани Уредбом о садржају и начину израде плана смањења ризика од катастрофа, уз поштовање Закона о планском систему Републике Србије.

1.2. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

Пре започињања израде Плана, анализирана су сва документа од значаја за утврђивање опасности и ризика од катастрофа на територији општине Куршумлија, као и остала планска и развојна документа.

Табела 1 – Приказ аката од значаја за организацију система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама за општину Куршумлија

Р. Бр.	Назив документа
1.	Одлука о организацији и функционисању цивилне заштите на територији општине Куршумлија Број:II-02-93/2019-8 од 22.08.2019. (Сл. лист општине Куршумлија број 19/2019)
2.	Процена ризика од катастрофа
3.	План заштите и спасавања
4.	План смањења ризика од катастрофа
5.	Одлука о формирању општинског Штаба за ванредне ситуације општине I-02-32/2023-21 од 28.04.2023. године
6.	Одлука о формирању стручно-оперативних тимова за праћење одрона и клизишта, за одбрану од поплава и заштиту од пожара, за евакуацију и збрињавање, за одбрану у зимском периоду, за помоћ у координацији активности субјеката и снага у циљу спречавања ширења вируса КОВИД-19, за помоћ у координацији активности субјеката и снага у циљу спречавања ширења заразних болести код животиња и за реализацију

	послова ради обезбеђивања функционалног стања објеката за склањање становништва
7.	Одлука о одређивању субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање на територији општине Куршумлија број: II-02-93/2019-10 од 22.08.2019 (Сл. лист општине Куршумлија број 19/2019)
8.	Одлука о образовању јединице цивилне заштите опште намене општине Куршумлија Број:II-02-93/2019-12 од 22.08.2019 (Сл. лист општине Куршумлија број 19/2019)
9	Решење о образовању јединице цивилне заштите опште намене за територију општине Куршумлија II-02-109/2019-4 од 17.09.2019 (Сл. лист општине Куршумлија број 22/2019)
10	Одлука о образовању специјализоване јединице за узбуњивање одељења за узбуњивање општине Куршумлија (Општинско веће општине Куршумлија на седници одржаној 25.03.2022. године);
11.	Закључак о формирању Ситуационог центра број II-87-16/2025-2 од 09.07.2025
12.	Годишњи план рада Штаба за ванредне ситуације - израђује се редовно
13	Годишњи извештај о раду Штаба за ванредне ситуације – израђује се редовно
14.	Оперативни План заштите од поплава за водотокове другог реда – израђује се једном годишње, почетком календарске године
15	Акустичка студија покривености системом јавног узбуњивања за територију ЈЛС
16	Пословник Штаба за ванредне ситуације бр.II-87-79/2021-2 од 21.10.2021.
17	Акт о именовању повереника и заменика повереника цивилне заштите за општину
18	Акт о именовању повереника и заменика повереника цивилне заштите за месне заједнице
19	Уговори са субјектима од посебног значаја за заштиту и спасавање
20	Акт о успостављеној сарадњи у области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама са другим општинама/градовима
21	Просторно-планске и урбанистичке документације од значаја (Урбанистички планови, ГУП, планови посебне намене и сл.)
23	Изводи из буџета и донација (пројекти) у последње три године у области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама
24	Извештаји о процени штете од елементарне и друге непогоде (10 последњих година – од 2015. године). Посебно значајан преглед штета и губитакла по секторима, погођена територија, развој догађаја и реаговање.
25	Статут општине Куршумлија Број I-02-14/2019 од 05.03.2019 (Службени лист општине Куршумлија" број 6/2019 од 5. 3.2019.)
26	Одлука о унутрашњој систематизацији Општинске управе
27	План заштите од пожара за територију општине Куршумлија

Општина Куршумлија је формирала Штаб за ванредне ситуације и 7 стручно – оперативних тимова:

- СОТ за праћење одрона и клизишта,
- СОТ за одбрану од поплава и заштиту од пожара,
- СОТ за евакуацију и збрињавање,
- СОТ за одбрану у зимском периоду,

- СОТ за помоћ у координацији активности субјеката и снага у циљу спречавања ширења вируса КОВИД-19,
- СОТ за помоћ у координацији активности субјеката и снага у циљу спречавања ширења заразних болести код животиња,
- СОТ за реализацију послова ради обезбеђивања функционалног стања објеката за склањање становништва

Именовани су повереници и заменици повереника за сваку месну заједницу и за општинску управу Куршумлија. Формиране су јединица цивилне заштите опште намене и јединица цивилне заштите за узбуњивање. Повереници и заменици повереника ЦЗ, чланови Штаба за ВС и припадници јединице ЦЗ опремљени су униформама и опремом.

У случају потребе за ангажманом у ванредним ситуацијама на пословима отклањања опасности по људе и материјална добра, одређени су субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање, односно предузећа која располажу различитом механизацијом (камиони, утоваривачи, булдожери, и сл), са којима су потписани уговори.

Општина Куршумлија редовно, почетком сваке календарске године, доноси Оперативни план одбране од поплава за воде другог реда, а у складу са Чланом 55. став 6. Закона о водама којим је прописано да се Оперативни план за воде II реда доноси у складу са Општим планом и Оперативним планом за воде I реда, за период од једне године, најкасније 30 дана од дана доношења Оперативног плана за воде I реда.

Комуникација система СРОКИУВС је зансована на мобилној и интернет вези и представљена простим позивима или слањем порука. Не постоје посебно креиране групе за комуникацију, као ни платформе на којима се представљају активности или се врши интерна и екстерна комуникација.

Послови ванредних ситуација дефинисани су кроз радно место **Послови пољопривреде, водопривреде и заштите од елементарних непогода, у оквиру Одељења за привреду и локални економски развој, са два извршиоца.**

У досадашњем периоду запослени из општине Куршумлија су учествовали на само једној обуци из области ванредних ситуација, и то обуци у организацији Сталне конференције градова и општина (СКГО) „Кризна комуникација“ , а на њој је учествовало двоје запослених у општини.

На **симулационој вежби**, организованој од стране Организације за европску безбедност и МУП-а Р Србије - Сектора за ванредне ситуације, учествовало је 10 чланова Штаба за ВС општине Куршумлија.

План заштите од пожара за територију општине Куршумлија је у процесу израде.

За општину Куршумлија израђена је акустичка студија од стране Института ПУПИН, а пројектни задатак ће бити израђен у наредном периоду.

Ни једно запослено лице у Општинској управи (а вероватно ни у другим органима и институцијама локалне самоуправе) не поседује одговарајуће лиценце за израду аката из области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама (Процена ризика од катастрофа и План заштите и

спасавања). Акта од значаја за систем смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама израђују приватне агенције, а општина Куршумлија формира посебан Тим за подршку у процесу израде.

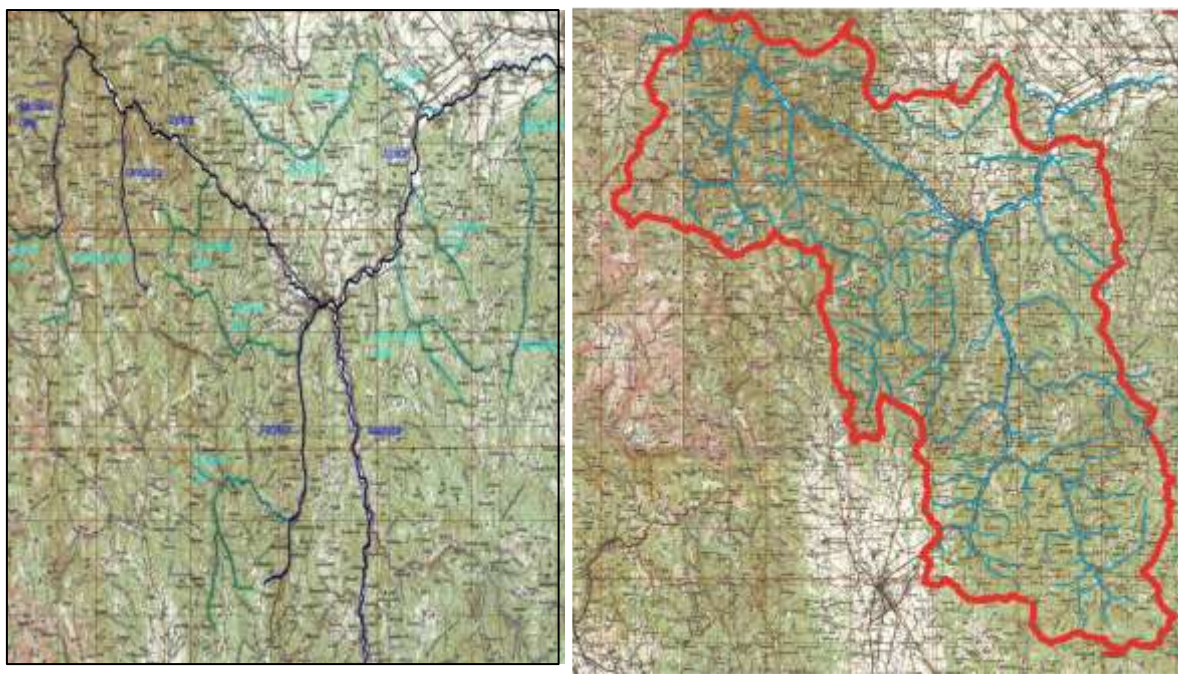
Општина Куршумлија још увек није донела акт о успостављању сарадње у области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама са другим општинама/градовима и није донела План адаптације на измењене климатске услове. Законом о климатским променама („Службени гласник РС“ бр. 26/2021), чланом 15. јединицама локлане самоуправе је поверено да у своја планска документа интегришу циљеве Програма прилагођавања на измењене климатске услове.

На територији општине Куршумлија не постоји формирано добровољно ватрогасно друштво.

У претходном периоду није вршена едукација шире јавности на теме од значаја за развој цивилне заштите, нити постоје пројекти и издвојен новац за публикације у циљу едукације становништва и шире јавности на теме смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама. Општина Куршумлија је учествовала у медијским кампањама које је спроводио МУП Р Србије – Сектор за ванредне ситуације на тему заштите од пожара на отвореном.

Конкретна и континуирана улагања у систем цивилне заштите, односно смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама, финансирају се из буџета општине Куршумлија. До сада су вршена улагања у израду стратешких докумената као што су Процена ризика од катастрофа, План заштите и спасавања, Акустична студија ситема за јавно узбуњивање, опремање припадника цивилне заштите.(1.271.623,00 динара 2023. године, 791.624,00 динара 2024. године и 819.225,00 динара 2025. године). Додатно, вршена су и улагања на редовном одржавању водотокова (493.548,00 динара 2023 године). Износи улагани у систем заштите и спасавања не прелазе износе од 0,1% буџета општине.

Слика 1 – Хидрографска мрежа општине Куршумлија

1.3. ОПИС ЖЕЉЕНОГ СТАЊА

Планом смањења ризика од катастрофа, биће обухваћена свака опасност која према Процени ризика од катастрофа представља неприхватљив ризик за територију општине Куршумлија: земљотрес, поплаве и пожари и експлозије и пожари на отвореном.

Жељено стање је да се применом структурних¹ и неструктурних² мера, **ниво ризика доведе на прихватљив ниво**. С обзиром да се овај план израђује на период од 3 године, а да је за примену озбиљнијих структурних мера потребно више од 3 године, планом ће се поставити достижни циљ.

1.3.1 Општи циљ

Општи циљ је **повећање отпорности заједнице** и смањење негативних последица катастрофа, односно **довођење неприхватљивих ризика на прихватљив ниво**. У спровођењу мера и активности заштите и спасавања нарочиту важност има оспособљавање свих субјеката система заштите и спасавања за превенцију и реаговање у ванредним ситуацијама.

1.3.2. Посебни циљеви

Обука и оспособљавање људских ресурса свих снага система заштите и спасавања на територији општине је неопходан корак у циљу стицања знања о елементарним непогодама и другим несрећама, процедурама рада и организовања, комуникацији, итд. Нарочиту важност има иновирање програма оспособљавања и праћење међународних стандарда и искустава, у циљу обезбеђивања могућности сарадње са снагама заштите и спасавања из иностранства и учешћа на заједничким вежбама.

Неопходно је вршити израду или набавку одговарајуће литературе, којом би се утицало на свест становништва о потреби превенције од елементарних непогода и других несрећа, као и повећању степена знања о мерама превенције за сваку појединачну опасност.

У школама и вртићима је неопходно увести одређен број часова наставе на којој би се вршила едукација из области ванредних ситуација. Наставни кадар је неопходно посебно едуковати у циљу стицања и ширења стручних и методичких знања у вези управљања ризиком од катастрофа.

Са аспекта примене мера личне, узајамне и колективне заштите, неопходно је сва лица у правним лицима обучавати за рад у ванредним ситуацијама.

---

¹ Структурне мере су мере које се односе на инвестиције у изградњу или реконструкцију инфраструктуре, а чија пројектно-техничка документација треба да садржи све неопходне податке о постојећим ризицима.

² Неструктурне мере и активности су све оне мере које подразумевају коришћење постојећих знања, праксе и стандарда за смањење ризика од катастрофа, а нарочито оне мере исказане кроз јавне политике, планска документа и законе, које омогућавају подизање јавне свести, професионално усавршавање и едукацију у области смањења ризика од катастрофа

2. ИЗВОД ИЗ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА ЗА ОПШТИНУ КУРШУМЛИЈА

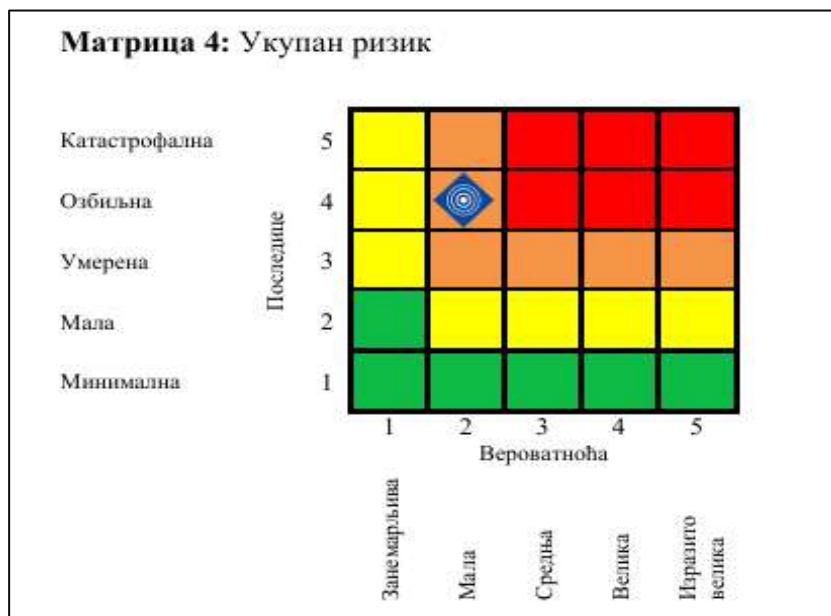
Проценом ризика од катастрофа општине Куршумлија која је израђена 2025. године од стране правног лица Развојно иновациони систем доо идентификоване су три опасности за општину Куршумлија: земљотрес, поплава и пожари и експлозије и пожари на отвореном.

2.1. Земљотрес

Према картама сеизмичког хазарда за Републику Србију, издатих од стране Републичког сеизмолошког завода, за повратни период од 95, 475 и 975 година које приказују макросеизмички интензитет земљотреса на површини локалног тла, општина Куршумлија налази се у зони од VI-VIII MCS. Сеизмички најнестабилнији терени се налазе у захвату водотокова Топлице, Косанице и Бањске реке, нарочито у доњим деловим водотокова. Максимално гравитационо убрзање на територији општине износи од 0.06 до 0.20 g.

Проценом ризика од катастрофа општине Куршумлија, за опасност од земљотреса утврђен је висок (неприхватљив) ниво ризика са озбиљним последицама. Проценом је предвиђено да би у случају оваквог догађаја последица по живот и здравље људи биле катастрофалне, односно да би земљотресом било угрожено више од 1500 особа (као и велики број стамбених и инфраструктурних објеката).

Слика 2. Укупан ризик за земљотресе у случају нежељеног догађаја са најтежим могућим последицама (страна 86 Процене ризика од катастрофа општине Куршумлија)

Табела 2: Рангирање ризика за нежељени догађај са најтежим могућим последицама – земљотрес

МАТРИЦА	ВРСТА РИЗИКА	НИВО РИЗИКА	ВРЕДНОСТ ПОСЛЕДИЦА
Матрица 1	Ризик по живот и здравље људи	висок	5
Матрица 2	Ризик по економију / екологију	висок	5
Матрица 3	Ризик по друштвену стабилност	умерен	2
Матрица 4	УКУПАН РИЗИК	висок	4

Табела 3: Ниво прихватљивости ризика - земљотрес

РИЗИК	НИВО РИЗИКА	ПРИХВАТЉИВОСТ	НАЧИН ПОСТУПАЊА
	Веома висок (црвена)	Неприхватљив	Веома висок ниво ризика захтева третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости
	Висок (наранџаста)	Неприхватљив	Висок ниво ризика захтева третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости
	Умерени (жута)	Прихватљив	Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи
	Низак (зелена)	Прихватљив	Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња.

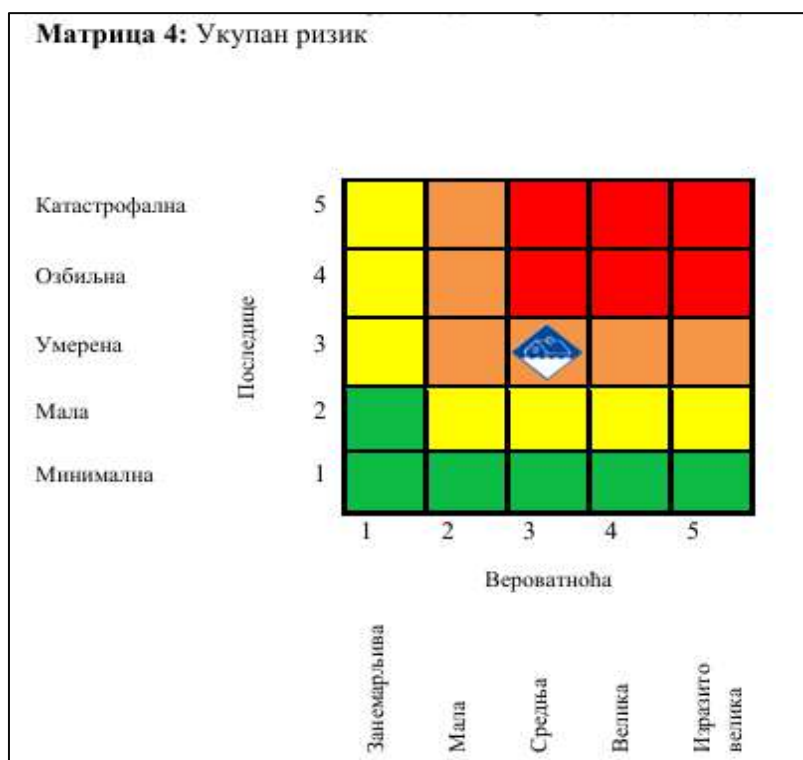
На територији општине Куршумлија, постоје објекти старије и новије градње. На сеоском подручју још увек се могу наћи у употреби куће сачињене комбинацијом дрвета, земље и печене цигле и црепа. Стамбени објекти новије градње су армирано-бетонске структуре, са стабилним кровним конструкцијама, при чему су испоштовани стандарди норме приликом изградње. С тога, степен потенцијалних оштећења процентуално је већи у сеоским него у градским насељима.

Жељено стање је да се ниво ризика доведе на прихватљив ниво. То се постиже применом структурних мера које се односе на повећање стабилности објеката, као и неструктурних мера боље припреме заједнице на нежељени догађај. С обзиром да се овај план израђује на период од 3 године, за примену озбиљнијих структурних мера потребно је више од 3 година, те ће се планом поставити достижни циљ.

2.2. Поплаве

Проценом ризика од катастрофа општине Куршумлија, за опасност од поплава утврђен је висок, односно неприхватљив ниво ризика са умереним последицама. Проценом је предвиђено да би у случају оваквог догађаја последица по живот и здравље људи биле умерене јер би поплавом било угрожено до 201-500 особа, последице по економију/екологију општине би биле озбиљне, а по критичну инфраструктуру у категорији “мале” јер су у оквиру од 1-3% буџета општине.

Слика 3: Матрица укупног ризика – поплаве (стр. 128 Процене ризика од катастрофа за општину Куршумлија)

Табела 4: Рангирање ризика за нежељени догађај са најтежим могућим последицама – поплаве

МАТРИЦА	ВРСТА РИЗИКА	НИВО РИЗИКА	ВРЕДНОСТ ПОСЛЕДИЦА
Матрица 1	Ризик по живот и здравље људи	висок	3
Матрица 2	Ризик по економију / екологију	веома висок	4
Матрица 3	Ризик по друштвену стабилност	умерен	2
Матрица 4	УКУПАН РИЗИК	висок	3

Табела 5: Ниво прихватљивости ризика – поплаве

РИЗИК	НИВО РИЗИКА	ПРИХВАТЉИВОСТ	НАЧИН ПОСТУПАЊА
	Веома висок (црвена)	Неприхватљив	Веома висок ниво ризика захтева третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости
	Висок (наранџаста)	Неприхватљив	Висок ниво ризика захтева третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости
	Умерени (жута)	Прихватљив	Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи
	Низак (зелена)	Прихватљив	Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња.

Подручје општине Куршумлија припада водном подручју „ЈУЖНА МОРАВА“ и дефинисано је Оперативним планом за одбрану од поплава за воде I реда, као сектор М.10., са подсекторима М.10.2., М.10.3, М.10.4, М.10.5, М.10.6., М.10.7, М.10.8. и М.10.9. Правно лице задужено за организовање и спровођење одбране од поплава на водотоцима I реда је ЈВП „Србијаводе“ – ВПЦ „Морава“ из Ниша.

Насеља општине Куршумлија позиционирана су у долинама река Топлица и Косаница, чији су водотоци I реда, па одбрану од поплава финансира, организује и спроводи ЈВП "Србијаводе" Београд, ВПЦ "Морава" Ниш, односно секторски руководилац у сарадњи са локалном самоуправом, односно Штабом за ванредне ситуације.

Одбрану од поплава спољних вода на водотоцима II реда и унутрашњих вода на нерегулисаним и регулисаним водотоковима (изграђеним заштитним водoprивредним објектима обухваћеним Локалним оперативним планом за одбрану од поплава) и системима за одводњавање финансира Локална самоуправа, средствима обезбеђеним у оквиру годишњих планова и програма радова које верификује Скупштина општине.

Подручје општине је до сада било подједнако угрожено како од великих вода I реда река Топлице и Косанице тако и вода II реда реке Бањске, Добродолске реке, Прломске и Луковске реке и бујичних потока. Нарочито се угроженост манифестовала у доњим токовима ових река. Због конфигурације земљишта и потоци угрожавају пољопривредно земљиште и то на целој територији општине.

Потоци на територији општине Куршумлија имају претежно бујични карактер, те поплаве имају изразито бујичне карактеристике: брзу појаву и разорне ефекте. Најкритичнији период за настанак поплава на подручју општине Куршумлија је током пролећа и зиме. Корита ових потока већим делом нису регулисана, те се за време обилних падавина и наглог топљења снега изливају.

Поплавама би била угрожена Куршумлија, на месту испод железничког моста где се Бањска река улива у реку Топлицу, а услед велике количине атмосферских и подземних вода канали и пропусти нису у могућности да спроведу повећану количину воде у канализационе системе, што доводи до плављења градских насеља и отежаног кретања становништва и моторних возила.

Поплавом би посебно била угрожена подручја у насељима Пепељевац, Вељковиће, Барлово, Грабовница, Точане, Куршумлијаска Бања, Влахиња,

Данковиће, Мала Косаница, Рударе, Кастрат, Тијовац, где је могуће угрожавање становништва, стамбених, пословних и других објеката, пољопривредних култура. Услед поплава угрожена су привредна друштва и постројења које се налазе у поплавној подручју.

Могућа су оштећења критичне инфраструктуре и то пре свега регионалних, општинских и локалних путева и мостова, електричне мреже и постројења, канализационих и водоводних система који утичу на снабдевање водом и хигијенско-санитарну исправност воде за пиће. Као последица поплава настаје и нарушавање животне средине, у виду концентрације велике количине смећа, шљунка и отпада, нарушавање биљне вегетације и комплетне измене природних карактеристика око водотокова.

Поплаве врло често утичу на настанак нових и активирање већ постојећих клизишта.

Река **Топлица** меандрирајући наноси штете пољопривреди, а при високим водостајима представља опасност нарочито за насеља изграђена у близини самог корита: Д. Крчмаре, Ћосићи и узводни део Куршумлије, а нарочито за пут I реда, железничку и локалну путну мрежу са пратећим мостовима, а завршеном изградњом акумулације „Селова“ у многоме би се побољшао водни режим у самој реци, а и регулисао би се поплавни талас са горњег слива реке.

У сливу Топлице је доста радова на уређењу **бујичних токова** (карактеристични бујични потоци су на територији месних заједница: Грабовница, Рударе, Добри До, Иван Кула, Куршумлијска бања, Жуч, Мерћез, Луково) изградњом преградних грађевина, пошумљавањем голети, затрављивањем голих површина и мелиоративним радовима.

Поред напред изнетог, потребно је предвидети уређење ушћа свих значајних притока које би требало фиксирати обалоутврдама и консолидационим праговима на почетку и крају осигурања. Несаниране бујичне токове треба обезбедити ерозивним радовима и тиме делимично ублажити и спречити пронос вученог наноса са еродираних места (десне притоке) низводно од акумулације Селова.

Приликом високог водостаја река Топлица мења свој положај чиме угрожава:

- Пољопривредне површине у захвату водотока са притокама око 280 ha;
- 17 мостова (Богујевац-1, Пепељевац-1, Куршумлија 4 (од чега је 1 железнички), Доња Микуљана-1, Данковиће-2, Влахиња-3, Жуч-1, Селова-2, Мерћез-1 и Трећак-1
- Пут Куршумлија – Трећак у укупној дужини од 1300 m, јужно од Магова и низводно од Мерћеза

Река Бањска, због плитког корита, врши плављење пољопривредних површина целим својим током од Куршумлијске бање па све до ШИК „Копаника“ а нарочито је опасна после топљења снега и пролећних киша захватајући притом површину од око 30 ha. Река Бањска је третирана од ушћа на око 2 km. Изведени су регулациони радови али приликом поплава у претходним годинама дошло је до оштећења габиона, па самим тим потребно је извршити санацију оштећеног

габиона и регулацију у том делу реке, као и рашчишћавање целокупног речног тока, од Куршумлијске бање до самог ушћа у реку Топлицу.

У захвату водотока су насеља Куршумлијска Бања и источни део Марковића.

Приликом високог водостаја угрожава:

- Пољопривредно земљиште у доњем делу водотока површине око 30 ha;
- 2 друмска моста и
- Пут Куршумлија – Куршумлијска Бања у дужини око 900 m.

На **Луковској реци** делимично је урађена регулација тока реке кроз Луковску бању, али је потребно урадити регулацију дуж целог тока реке. У њеној долини налазе се насеља: Штава, Мрче, Луково, Мерћез (јужни део).

Приликом високог водостаја угрожава:

- До 10 хектара пољопривредног земљишта;
- 2 друмска моста у Луковској Бањи и
- Пут Штава – ЛуковскаБања – Мерћез.

Река **Косаница** је највећа и најзначајнија притока Топлице, у коју се улива низводно од Куршумлије. На њеном току вршени никакви радови на регулацији, али су извршени радови на спречавању еродирања површина: пошумљавање на око 80 ha и затрављивање површина на око 64 ha, те је потребно стално праћење стања. Настаје од Мале и Велике Косанице и тече правцем југ – север уском долином на којој је железничка пруга Ниш – Куршумлија - Приштина и путни правац Куршумлија – Мердаре. У захвату водотока Мале и Велике Косанице (која се у горњем делу водотока зове Добродолска река), а потом само Косанице са њеним притокама су следећа насеља: Мердаре, Мала Косаница, Рача, Дешишка, Рударе, Висока, Кастрат, Купиново, Зебица, Добри До. Потребно је извести радове на сређивању и проширивању пропусне моћи реке Косанице.

Приликом високог водостаја угрожава:

- Пољопривредно земљиште у површини од преко 150 ha, у атару села Мала Косаница, Рача, Висока, Кастрат;
- 4 железничка моста на прузи Куршумлија – Приштина;
- 7 друмских мостова (Мердаре-1, Дешишка-1, безимено насеље-1, Рударе-2, Висока-1 и Кастрат-1);
- Пут Куршумлија – Мердаре у дужини око 500 m (Висока).

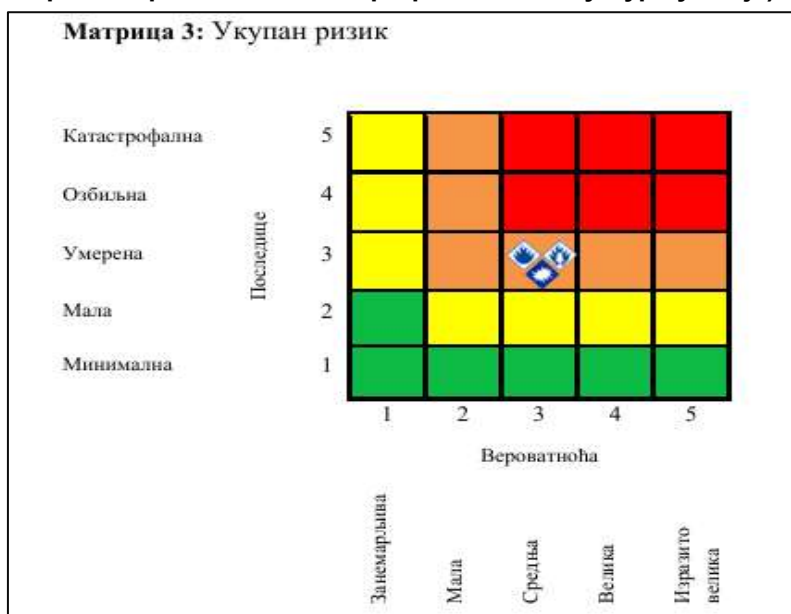
Оперативни планови одбране од поплава за воде II реда, раде се редовно почетком сваке календарске године.

Жељено стање је да се ниво ризика доведе на прихватљив ниво кроз мере које се односе на смањивање последица поштићене вредности.

2.3. Пожари и експлозије и пожари на отвореном

Проценом ризика од катастрофа општине Куршумлија, када је реч о пожарима и експлозијама и **пожарима на отвореном** као нежељеном догађају са најтежим могућим последицама, утврђени ниво ризика је висок, односно, ризик од је **неприхватљив**.

Слика 4: Матрица укупног ризика – Пожари и експлозије и пожари на отвореном (стр. 154
Процене ризика од катастрофа за општину Куршумлија)

Табела 6: Рангирање ризика за нежељени догађај са најтежим могућим последицама – Пожари и експлозије и пожари на отвореном

МАТРИЦА	ВРСТА РИЗИКА	НИВО РИЗИКА	ВРЕДНОСТ ПОСЛЕДИЦА
Матрица 1	Ризик по живот и здравље људи	умерен	2
Матрица 2	Ризик по економију / екологију	висок	3
Матрица 3	Ризик по друштвену стабилност	/	/
Матрица 4	УКУПАН РИЗИК	висок	3

Табела 7: Нивои прихватљивости ризика – Пожари и експлозије и пожари на отвореном

РИЗИК	НИВО РИЗИКА	ПРИХВАТЉИВОСТ	НАЧИН ПОСТУПАЊА
	Веома висок (црвена)	Неприхватљив	Веома висок ниво ризика захтева третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости
	Висок (наранџаста)	Неприхватљив	Висок ниво ризика захтева третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости
	Умерени (жута)	Прихватљив	Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи
	Низак (зелена)	Прихватљив	Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња.

Сви субјекти различитих привредних активности су потенцијална места настанка пожара и експлозија услед обављања делатности. Најосетљивији објекти на пожаре, на територији општине Куршумлија су сврстани у две категорије:

• **1. Објекти у којима се складишти и третира опасан отпад** (не постоје типична складишта експлозивног материјала, војног и цивилног, која би у радикалној мери могла угрозити становништво и материјална добра, али постоје правни субјекти који користе, транспортују или складиште опасне, запаљиве и експлозивне материје)

Објекти прве и друге категорије угрожености од пожара на територији општине:

- „НИС петрол“, Куршумлија, 16. фебруар 54
- „Кнез петрол“, насеље Кастрат, Косанчић Ивана 28, тел. 380-018
- „Солунац петрол“, Пепељевац, тел. 063 489-861
- Бензинска станица село Висока
- Симпо „Шик“ Прерада дрвета, инд. намештаја, Куршумлија
- „Југо-адрија“ Прерада дрвета, инд. намештаја, Куршумлија
- „Владива“ Прерада дрвета, инд. намештаја, Мачковац
- „Топлицадрво“ Прерада дрвета, инд. намештаја, Влахиња

2. Стамбени објекти, пре свега они у којима нема хидрантне опреме, недостају ватрогасни апарати, противпожарне степенице немају своју функцију (претворене у оставе), а у подрумском просторијама се налазе велике количине запаљивог материјала.

С обзиром да се у оквиру домаћинстава користи угаљ и дрво као енергија за грејање простора, у оквиру њих могу настати пожари услед неадекватног поступања. Избијање пожара може настати и услед оштећења и дотрајалости електричне инсталације или услед непажње и немара од стране човека, те постоји велика угроженост људства и материјалних добара. У ову категорију убрајају се и туристички објекти.

Шумски пожари представљају стихијско и неконтролисано ширење ватре у природној околини, а величина опожарене површине и јачина пожара зависе од типа вегетације који је угрожен ватром.

Шуме и шумско земљиште заузимају 39.796 ха, што је око **41,80% површине** територије општине Куршумлија. Шуме су мешовитог типа, а преовлађује букова шума. Услед нелегалне сече (крађе) све је више зашибљених предела.

Већи шумски комплекси угрожени шумским пожарима:

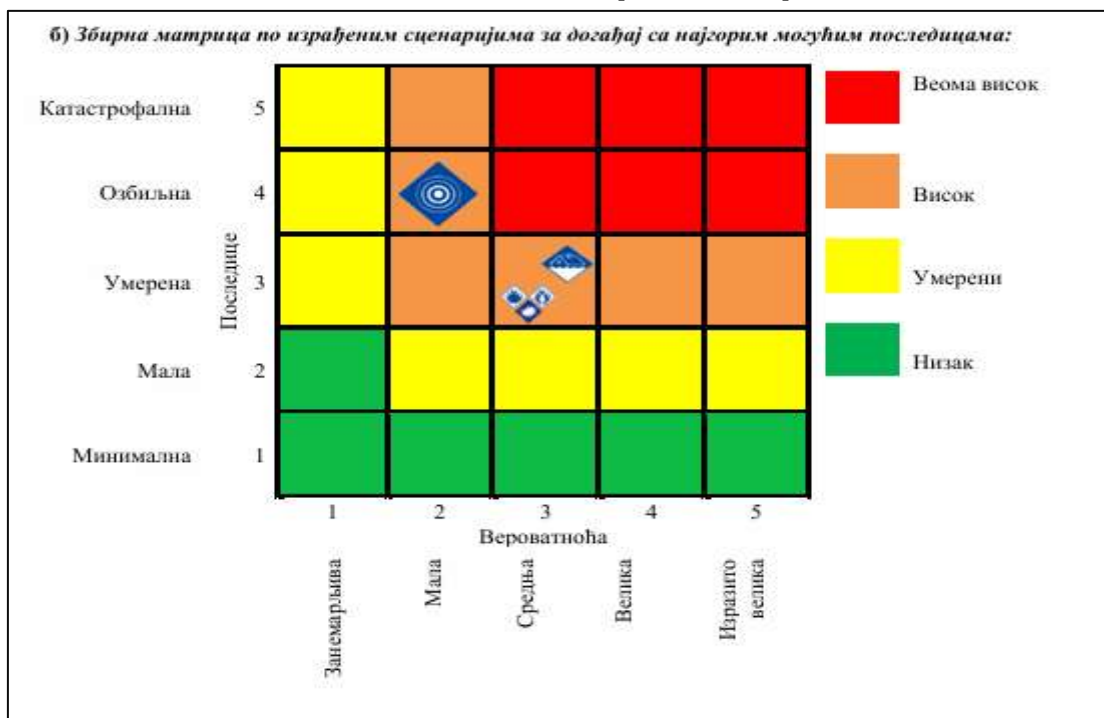
– Северозападни део територије општине – предели у захвату КО: Сагоњево, Пачарађа, Паваштица, Мерћез, Магово, Трећак, Бабица и Жалица.

– Западни део територије општине - предели у захвату КО: Сеоце, Штава, Луково, Мрче, Игриште, Влахиња, Парада, Мирница, Селиште, Жегрова, Тијовац, Шатра, Самоково, Љуша, Дабиновац, Точевац, Крток, Рача, Купиново, Зебица, Матарова, Кутлово, Дегрмен и Добри До

- Делови планина Соколовица, Радан и Мајдан

Мере које ће се спроводити, углавном утичу на смањивање последица поштићене вредности на нижи ниво, односно прихватљив ризик од пожара на отвореном..

2.4. Збирна матрица

3. АКЦИОНИ ПЛАН МЕРА И АКТИВНОСТИ СМАЊЕЊА РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА ОПШТИНЕ КУРШУМЛИЈА

ТАБЕЛА БР. 1 – ИНСТИРУЦИОНАЛНА ИЗГРАДЊА

Компонента 1: Институционална изградња								
Посебан циљ 1: Општина Куршумлија у оквиру органа јавне управе и јавних предузећа поседује адекватне кадровске капацитете који разумеју ризике од катастрофа и способни су да планирају и спроводе мере смањења ризика од катастрофа које ће општину Куршумлија учинити отпорном на катастрофе.								
Мера 1.1 – Изградња кадровских капацитета и координације свих служби у ЈЛС (Неструктурне мере)								
Резултати	Активности	Индикатори	Одговорна институција	Партнер институција	Време реализације	Извештавање	Потребна финансијска средства	
							Извор финансирања	Статус средстава
1.1.1. Изграђени кадровски капацитети за смањење ризика од катастрофа	<p>1. Оснажити (у смислу броја запослених) или оформити службу - одељење у општинској управи која се бави ванредним ситуацијама</p> <p>2. Обучавање кадрова у области смањења ризика у складу са домаћим прописима и међународним стандардима</p> <p>3. Спровести обуке у циљу подизања свести запослених и руководиоца за процесе смањења ризика од катастрофа</p>	<p>1. Број службеника који се баве системом управљања ризиком од катастрофа ПВ:2 ЦВ:4</p> <p>2. Број службеника који су прошли обуку ПВ:2 ЦВ:4</p> <p>3. Број службеника који су прошли обуку ПВ:2 ЦВ:10</p>	Председник општине Општинско веће	Министарство за државну управу и локалну самоуправу МУП, Сектор за ванредне ситуације	Континуирано	Годишњи извештаји о раду општине Куршумлија	Буџет ЈЛС	Тачни износи ће се одредити накнадно, кроз годишњи буџет општине
1.1.2. Унапређени капацитети за управљање информацијама при штабу за ванредне ситуације општине Куршумлија	1. Израда процедура за комуникацију свих институција од значаја за штаб за ванредне ситуације општине Куршумлија	Израђене процедуре	Општинска управа		3 квартал 2026	Годишњи извештај о раду општине	Нису потребна средства	
1.1.3. Одређени субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање у случају земљотреса (еввакуација, прихват, асанација итд.)	1. Донети Одлуку о одређивању субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање	Донета Одлука Потписани Уговори	Председник општине Штаб за ВС Општинско веће Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање		2 квартал 2026	Одлука објављена у Службеном листу општине Склопљени уговори	Нису потребна средства	

<p>1.1.4. Формирани стручно-оперативни тимови штаба за ванредне ситуације</p>	<p>1. Формиран стручно-оперативни тим за земљотрес 2. Формиран стручно-оперативни тим за поплаве 3. Формиран стручно-оперативни тим за пожаре и експлозије и пожаре на отвореном 4. Формирани стручно-оперативни тимови за остале опасности</p>	<p>Формирани стручно-оперативни тимови</p>	<p>Штаб за ВС Општинско веће</p>		<p>1 квартал 2026</p>	<p>Годишњи итвештај штаба за ванредне ситуације</p>	<p>Нису потребна средства</p>	
<p>1.1.5. Изграђен систем цивилне заштите на територији општине Куршумлија (повереници и заменици повереника ЦЗ, ЈЦЗОН)</p>	<p>1. Донето је Решење о именовању повереника и заменика повереника ЦЗ за месне заједнице 2. Донето је Решење о образовању јединице цивилне заштите опште намене 3. Набављени недостајући комплети униформи³ и опреме⁴ за припаднике ЦЗ општине Куршумлија (за чланове Штаба, јединица ЦЗ и поверенике и заменике повереника ЦЗ) 4. Организована обука повереника и заменика повереника ЦЗ 5. Редовно одржавање вежби ЦЗ минимум 1 годишње</p>	<p>1.Донето Решење 2.Донето Решење 3.Набављене униформе и опрема за све припаднике ЦЗ 4.Обучени повереници и заменици повереника ЦЗ ЦВ: 0 ПВ: 62 5.Одржане вежбе ПВ:0 ЦВ:3</p>	<p>1 и 2. Штаб за ВС Општинско веће 3 и 4. Општинаска управа 5. МУП, Сектор за ванредне ситуације, Штаб за ВС и Повереници ЦЗ</p>		<p>2 квартал 2026. 4 квартал 2028. 5.Једном годишње</p>	<p>Годишњи извештај Штаба за ВС</p>	<p>За активност 1 и 2 нису потребна средства Буџет ЈЛС</p>	<p>Тачни износи ће се одредити накнадно, кроз годишњи буџет општине</p>

³ Комплет униформе састоји се из следећих делова: капа летња; капа зимска: јакна са термоулошком на скидање; кошуља–блуза дугих рукава; панталоне; дукс; две мајице кратког рукава са крагном и две мајице дугог рукава са крагном; полудубоке ципеле; каиш; прслук флуоросцентни; гумене чизме; дводелно кишно одело и ранац – транспортна торба. Униформа је иста за мушкарце и за жене (чл. 2. Правилника о униформи и ознакама цивилне заштите, ознакама функција и специјалности и личној карти припадника цивилне заштите - "Службени гласник РС", бр. 32/2020, 83/2020). Комплет униформе задужују: припадници штабова за ванредне ситуације; припадници јединица цивилне заштите; повереници цивилне заштите и њихови заменици.

⁴ Комплет опреме за припаднике јединица цивилне заштите обухвата основну личну, заштитну и радну опрему која омогућава безбедно обављање задатака у активностима заштите и спасавања (заштитна кацига са ојачаним ободом, радне заштитне рукавице, радне чизме или гумене чизме, заштитне наочаре или визир, маска против прашине, чеона или ручна лампа, радио веза, основни лични сет за прву помоћ

<p>1.1.6. Успостављен систем комуникације и координације између свих релевантних служби у ЈЛС у области управљања ризиком</p>	<p>1. Израђене процедуре комуникације и координације између релевантних актера (служби локалне самоуправе, и јавно-комуналних предузећа)</p> <p>2. Успостављена сарадња са Црвеним крстом и удружењима грађана које делују на територији општине Куршумлија</p> <p>3. Формиран и опремљен ситуациони центар</p>	<p>Израђена процедура ПВ: 0 ЦВ: 1</p> <p>Одређена лица за контакт</p> <p>Успостављена функција ситуационог центра</p>	<p>Штаб за ВС општине Куршумлија</p> <p>Председник општине</p> <p>Начелник општинске управе</p>	<p>МУП, Сектор за ванредне ситуације</p> <p>Црвени крст и Организације цивилног друштва (ОЦД)</p> <p>МУП-СВС</p>	<p>4 квартал 2026</p> <p>3 квартал 2026.</p> <p>4 квартал 2028..</p>	<p>Извештај о раду Штаба за ВС</p>	<p>Нису потребна средства</p>	<p>За опремање ситуационог центра средства предвидети буџетом општине</p>
<p>1.1.7. Службеници у општини имају сва релевантна знања о ризицима, опностима и систему управљања ризиком од непогода (овде нарочито уврстити службенике који се баве просторним и урбаним планирањем)</p>	<p>Реализовање обуке општинских службеника у Националној академији за јавну управу</p> <p>Државним службеницима, односно запосленима у јединицама локалне самоуправе доступне су обуке Националне академије за јавну управу на теме:</p> <p>А) цивилне заштите и смањење ризика од катастрофа</p> <p>Б) климатске промене и прилагођавање на измењене климатске услове</p> <p>В) Обнове након елементарне и друге непогоде (темтска област Безбедност у локалној заједници).</p> <p>Обуке су доступне и на електронској платформи кроз електронско учење</p>	<p>Реализоване обуке ПВ:0 ЦВ:4</p> <p>А) Број обучених ПВ: 0 ЦВ: 5</p> <p>Б) Број обучених ПВ: 0 ЦВ: 2</p> <p>В) Број обучених ПВ: 0 ЦВ: 5</p>	<p>Начелник општинске управе Општинска управа</p>	<p>Национална академија за јавну управу</p>	<p>4 квартал 2028</p>	<p>Извештај о раду Општинске управе</p>	<p>За електронско учење нису потребна средства</p>	
<p>1.1.8. Процена ризика од катастрофа за општину Куршумлија и План заштите и спасавања се редовно ажурирају</p>	<p>1. Процена ризика од катастрофа и План заштите и спасавања се редовно ажурирају, на сваке 3 године, а по потреби и чешће</p> <p>2. За израду процене ризика од катастрофа и Плана заштите и спасавања општина Куршумлија формира стручни тим ради доставе потребних података и координацију .</p> <p>3. Чланови стручног тима за израду Процене ризика од катастрофа и Плана заштите и спасавања су упознати са Методологијом израде Процене и Плана ЗиС</p>	<p>Усвојена процена ризика од катастрофа и Усвојен План заштите и спасавања</p> <p>Формиран стручни тим</p> <p>Сви чланови стручног тима упознати са методологијом израде процене ризика од катастрофа и планом заштите и спасавања</p>	<p>Начелник општинске управе</p>	<p>Овлашћена правна лица</p>	<p>Континуирано сваке 3 године</p>	<p>Сваке 3 године</p> <p>Сваке 3 године</p> <p>Континуирано</p>	<p>Буџет ЈЛС</p>	<p>Средства предвидети годишњим буџетом</p>

ТАБЕЛА БР. 2 – ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ПРАЋЕЊЕ РИЗИКА

Компонента 2: Идентификовање и праћење ризика								
Посебни циљ 2: Општина Куршумлија је идентификовала постојеће ризике од катастрофа, ажурно прати све постојеће и настанак нових ризика и предузима мере на смањењу ризика								
2.1. ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ПРАЋЕЊЕ РИЗИКА ОД ЗЕМЉОТРЕСА								
Мера 2.1.1: Успостављање система идентификовања и праћења ризика услед земљотреса (Неструктурне мере)								
Резултати	Активности	Индикатори	Одговорна институција	Партнер институција	Време реализације	Извештавање	Потребна финансијска средства	
							Извор финансирања	Статус средстава
2.1.1.1 Унапређени локални урбанистички планови са аспекта ризика од појаве земљотреса и отпорне градње	1. Одређене зоне сеизмичког ризика општине Куршумлија према сеизмичкој карти Србије 2. Зоне сеизмичког ризика су део локалних урбанистичких планова 3. Информација о локацији коју издаје локални урбанизам садржи информацију о могућем ризику од земљотреса (сеизмичка зона)	1.Израђена карта сеизмичког ризика 2.Сви локални урбанистички планови су унапређени у делу сеизмичког ризика ПВ:0 ЦВ:10 3.Информација о локацији садржи сеизмички ризик	Скупштина општине Општинско веће Организациона јединица у Општинској управи одговорна за уранизам	Републички сеизмолошки завод, Министарство надлежно за послове грађевинарства	Континуирано	Годишњи извештај општине Куршумлија	Буџет ЈЛС	Потребна средства за ангажовање грађевинских инжењера предвидети кроз годишњи буџет општине
2.1.1.2. Израђена процена стања отпорности грађевинских објеката на територији општине Куршумлија	1. Извршити процену стања безбедности јавних грађевинских објеката са препорукама за примену структурних мера 2. Извршити процену стања безбедности стамбених објеката са препорукама за примену структурних мера 3. Извршити процену стања критичне инфраструктуре	Извршене процене стања свих виталних објекат	Скупштина општине Општинско веће Организациона јединица у Општинској управи одговорна за уранизам	Министарство надлежно за послове грађевинарства	Континуирано	Годишњи извештај општине Куршумлија	Буџет ЈЛС	Евентуално потребна средства за екстерних лица предвидети кроз годишњи буџет општине
2.1.1.3. Формиран списак потенцијално угрожених објеката и броја становништва	1.Креирање базе потенцијално угрожених објеката (по години и начину изградње) 2.Процена броја најугрожених становништва (број становника који живи у најугроженијим објектима)	Креирана база Извршена процена	Општинска управа Грађевински инспектори		2 квартал 2028	Годишњи извештај о раду општине	Буџет ЈЛС	Додатна средства предвидети кроз годишњи буџет општине
2.1.1.4. Успостављена база података угрожене и рањиве категорије становништва	Креирање система ажурног прикупљања података о броју угроженог становништва у рањивим категоријама (деце, младих, особа са инвалидитетом и старијих особа)	Креиран систем	Општинска управа	Центар за социјални рад	4 квартал 2028.	Годишњи преглед	Буџет ЈЛС	Средства предвидети кроз годишњи буџет општине

2.2. ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ПРАЋЕЊЕ РИЗИКА ОД ПОПЛАВЕ

2.2.1. Успостављање система идентификовања и праћења ризика услед поплава (Неструктурне мере)

Резултати	Активности	Индикатори	Одговорна институција	Партнер институција	Време реализације	Извештавањ е	Потребна финансијска средства	
							Извор финансирања	Статус средстава
2.2.1.1. Сви субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање имају додељене улоге у заштити од поплава	1. Доделити задатке сваком од субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање 2. Обавестити субјекте од посебног значаја за заштиту и спасавање у писаној форми о њиховим задацима	1. Додељени задаци 2. Обавештени субјекти од посебног значаја за ЗИС	Општина Куршумлија и Општински Штаб за ванредне ситуације		2 квартал 2026	Годишњи извештај о раду Штаба за ВС	Нису потребна средства	
2.2.1.2. Локалним урбанистичким плановима су препозната плавна подручја и донете мере у циљу отпорне изградње	1. Израдити карте плавног подручја општине 2. Урбанистички планови су израђени са интегрисаном информацијом о плавним подручјима 3. Дозволе за градњу се не издају за плавна приобаља	1. Израђене карте плавних подручја 2. Број израђених урбанистичких планова 3. Нема издатих грађевинских дозвола у плавним подручјима	Општинска управа	Надлежно министарство	4. квартал 2027 Континуирано Континуирано	Урбанистички план	Буџет ЈЛС Нису потребна средства	По потребни додатна средства планирати буџетом општине
2.2.1.3. Унапређен одговор одбране од поплава за водотокове другог реда на територији општине Куршумлија	1. У складу са прописима и Процентом ризика од катастрофа, унапредити локални Оперативни план одбране од поплава, а у циљу изградње ефикасног система одбране од поплава 2. Извршити анализу потребне опреме за реаговање у случају поплава 3. Набавити опрему за реаговање у случају поплава и израдити регистар/каталог опреме коју општина поседује	Унапређен Оперативни план одбране од поплава Урађена анализа Набављена опрема	Општинска управа – надлежна служба		1 квартал 2027 2 квартал 2027 4 квартал 2028	Оперативни план одбране од поплава Акт о резултатима анализе потребне опреме за реаговање у случају поплаве Расписана јавна набавка за опрему	Буџет ЈЛС	Средства у буџету планирати у складу са извршеном анализом

Мера 2.2.2. Уређење водотокова 2 реда (Структурне мере)

Резултати	Активности	Индикатори	Одговорна институција	Партнер институција	Време реализације	Извештавање	Потребна финансијска средства	
							Извор финансирања	Статус средстава
2.2.2.1. Редовно се изводе радови на уређењу водотокова у циљу смањења штетних дејстава поплава	<p>1. Одржавање заштитних објеката од плављења на водотоцима другог реда (насипи, бедеми, и сл.)</p> <p>2. Чишћење канала за одводњавање, корита река од растиња и нагомиланог отпада</p> <p>3. Редовно ажурирање документације о изведеним радовима</p>	<p>ПВ:0 ЦВ:4</p> <p>Број река и потока који се редовно уређују</p>	Општинска управа	Јавно комунална предузећа	<p>3 квартал 2027</p> <p>Континуирано</p> <p>Континуирано</p>	Извештај о реализованој јавној набавци	Буџет ЈЛС	Предвидети средства годишњим буџетима

2.3. ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ПРАЋЕЊЕ РИЗИКА ОД ПОЖАРА И ЕКСПЛОЗИЈА И ПОЖАРА НА ОТВОРЕНОМ**Мера 2.3.1. Успостављање система идентификовања и праћења ризика услед шумских пожара (Неструктурне мере)**

Резултати	Активности	Индикатори	Одговорна институција	Партнер институција	Време реализације	Извештавање	Потребна финансијска средства	
							Извор финансирања	Статус средстава
2.3.1.1 Успостављен локални систем спремности и реаговања на пожаре	1. Израђен План заштите од пожара за општину Куршумлија (у складу са Законом о заштити од пожара) 2. Усвојен План заштите од пожара	Сачињен и усвојен План заштите од пожара ПВ:0 ЦВ:1	Председник општине Општинско веће Служба која се бави пословима ванредних ситуација		4 квартал 2026	Извештај Општинског већа	Буџет ЈЛС	Планирати средства годишњим буџетом
2.3.1.2. Унапређени локални урбанистички планови са аспекта могућих ризика од пожара и експлозија	1. У просторне и урбанистичке планове уцртати зоне подложне пожарима и експлозијама и пожарима на отвореном услед високих температура и могуће непажње грађана	ПВ: не ЦВ: да	Одељење за послове урбанизма			Усвојени урбанистички планови -	Буџет ЈЛС	Уколико су потребна додатна средства, планирати годишњим буџетом
2.3.2. Структурне мере								
2.3.2.1. Изграђен вишенаменске систем за потребе гашења шумских пожара (и реаговања у случају суше)	Постојеће водозахвате на рекама на рекама за цистерне одржавати у функционалном стању са увек обезбеђеним проходним прилазом	Бој одржаваних прилаза ПВ: 0 ЦВ: 15	Председник општине Општинско веће Одељење за послове грађевинаства и урбанизма	Јавно комунално предузеће	Континуирано		Буџет ЈЛС	Планирати средства годишњим буџетом општине за сваку годину
2.3.2.2. Набављена опрема за потребе гашења шумских пожара	1. Расписан позив за јавну набавку опреме за гашење пожара на отвореном 2. Извршена набавка опреме за гашење пожара на отвореном: напртњаче и метларице	Набављен одређен број комплета напртњача и метларица ПВ:0 ЦВ:50	Председник општине Општинска управа Служба која се бави пословима ванредних ситуација		Континуирано 2026-2029	Општинска управа Извештајем о набављеној опреми –	Буџет ЈЛС	Планирати средства годишњим буџетом -

ТАБЕЛА БР. 3 – СИСТЕМ ЗА РАНО УПОЗОРАВАЊЕ И СПРЕМНОСТ

Компонента 3: Систем за рано упозоравање и спремност								
Посебни циљ 3: Општина Куршумлија је успоставила систем за рано упозоравање и побољшала је спремност реаговања на опасност земљотрес								
Мера 3.1: Успостављање система за рано упозоравање (Неструктурне мере)								
Резултати	Активности	Индикатори	Одговорна институција	Партнер институција	Време реализације	Извештавање	Потребна финансијска средства	
							Извор финансирања	Статус средстава
.3.1.1. Успостављање процедуре и ефикасни канали размене информација између свих учесника раног упозорења и ране најаве и сви знају своје задатке	1.Јачање сарадње између општине Куршулија и одговорним републичким институцијама МУП – СВС, Оперативног центра 112, Ситуационог центра и ВСЈ, РХМЗ, Јавним предузећима, нарочито ЈП Србијашуме – 2.Израђен План комуникације и обавештавања (као саставни део Плана заштите и спасавања) и	1.Одређена лица за контакт 2.Израђен и усвојен план комуникације	Општинска управа Штаб за ванредне ситуације општине Куршумлија МУП РС – СВС	2.Овлашћено правно лице за израду Плана заштите и спасавања	2 квартал 2026 1 квартал 2027	Годишњи извештај Штаба за ванредне ситуације	Буџет ЈЛС	За меру 1 нису потребна средства 2.Средства предвидети годишњим буџетом.
3.1.2. Успостављен систем за узбуњивање и сви знају да реагују у складу са звучном и другом сигнализацијом	1.Израђена акустична студија за територију општине Куршумлија 2.Израђен Пројекат 3.Набављене сирене 4.Постављене и инсталиране сирене 5.Упознавање грађања са начином реаговања на звучне сигнале система за узбуњивања	1.Израђена Акустична студија 2.Израђен пројекат 3.Набављене сирене 4.Инсталиране сирене 5.Спроведене јавне кампање	Медији – ТВ Куршумлија	1-4 Екстерно правно лице овлашћено за ове послове 5.Општинска управа Штаб за ванредне ситуације Повереници ЦЗ	4 квартал 2028	Извештај о реализованим јавним набавкама Годишњи извештај о раду општине	Буџет ЈЛС	Средства предвидети годишњим буџетима

<p>3.1.3. Успостављен систем „алтернативне“ комуникације“</p>	<p>1. Именовати курире – позиваре за територију општине Куршумлија и њихово ангажовање одредити кроз План заштите и спасавања 2. Пројектовати и успоставити ситем комуникације радио везом која покрива целу територију општине, за случај да не раде телефонске и интернет везе 3. Обезбедити довољан број уређаја за радио везу</p>	<p>1.Израђен План комуникације и обавештавања (као саставни део Плана ЗиС 2.Успостављен систем радио комуникације 3. Број набављених средстава везе</p>	<p>Овлашћено правно лице за израду Плана заштите и спасавања 2.Општина Куршумлија 3..Општина Куршумлија</p>	<p>МУП РСрбије</p>	<p>1 квартал 2027 3 квартал 2028 4 квартал 2028</p>	<p>Годишњи извештај Штаба за ванредне ситуације</p>	<p>Буџет ЈЛС</p>	<p>Средства предвидети годишњим буџетима</p>
<p>3.1.4.Формирана и опремљена специјализоване јединице цивилне заштите за узбуњивање</p>	<p>1. Донет акт о формирању специјализоване јединице цивилне заштите за узбуњивање 2. Попуњена специјализована јединица ЦЗ за узбуњивање 3. Опремљена специјализована јединица ЦЗ за узбуњивање</p>	<p>1 и 2. Формирана јединица ЦЗ за узбуњивање 3.Набављена опрема за специјализовану јединицу ЦЗ за узбуњивање</p>	<p>Штаб за ванредне ситуације општине Куршумлија</p>		<p>2 квартал 2026 2 квартал 2026 2 квартал 2027</p>		<p>Буџет ЈЛС</p>	<p>Предвидети буџетом средства у складу са бројем особа</p>
<p>3.1.5. Унапређен систем мониторинга и ране најаве шумских пожара</p>	<p>1.Урађена анализа постојећег система ране најаве шумских пожара са акцентом на могућност постављања сензора 2.Израдти студију за постављање сензора Набавити и поставити адекватан број сензора</p>	<p>Израђена анализа Израђена студија и постављени сензори</p>	<p>Председник општине Општинско веће Служба која се бави пословима ванредних ситуација</p>		<p>4 квартал 2026 -4 квартал 2028</p>	<p>Извештај о рау општине</p>	<p>Буџет ЈЛС</p>	<p>Средства предвидети годишњим буџетима</p>

ТАБЕЛА БР. 4 – ЕФИКАСНА ОБНОВА

Компонента 4: Ефикасна обнова								
Посебни циљ 4: Општина Куршумлија је припремљена да се у најкраћем року обнови након земљотреса, поплаве или пожара и да се брзо врати у пређашње токове живота, отпорнија него пре непогоде, примењујучи принцип изградње								
Мера 4.1. – Успоставити кадровске капацитете и капацитете за финансирање обнове након елементарних и других непогода (Неструктурне мере)								
Резултат	Активности	Индикатори	Одговорна институција	Оартнер институција	Време реализације	Извештавање	Потребна финансијска средства	
							Извор финансирања	Статус средстава
4.1.1. Успостављен ефикасан систем обнове у општини Куршумлија	1. Формирана комисија за процену штете 2. Определити особе у општинској управи које су задужене за процес обнове према члану 30. Закона о обнови након елементарне и друге непогоде	Формирана комисија Одређене особе ПВ:0 ЦВ:4	Општинско веће општине Куршумлија		2 квартал 2026.	Извештај о раду Општинског већа	Нису потребна додатна средства	
4.1.2. Општина Куршумлија је осигурала своју имовину у случају ризика од појаве земљотреса, поплава и пожара и могућих штетних утицаја	1. Извршено осигурање зграда општинске управе, школа, домова култура, месних заједница, као и објеката јавних предузећа	Осигурани објекти ПВ:0 ЦВ:10	Председник општине Општинска управа Одељење Општинске управе задужено за послове финансија	Јавна предузећа и установе	3 квартал 2026	Извештај о извршеном осигурању –	Буџет ЈЛС	Средства предвидети према могућностима општине годишњим буџетима
4.1.3. Општина Куршумлија спроводи мере подстицаја осигурања имовине грађана и пољопривредних газдинстава	1. Израдити програм подстицаја осигурања имовине грађана и пољопривредних газдинстава у случају земљотреса	Израђен програм	Скупштина општине Председник општине Општинска управа		2 квартал 2027	Годишњи извештај о раду општине	Буџет ЈЛС	Средства предвидети према могућностима општине годишњим буџетима

Мера 4.2: Успоставити ефикасан систем обнове објеката и инфраструктуре услед елементарних непогода и других несрећа (Структурне мере)								
Резултати	Активности	Индикатори	Одговорна институција	Партнер институција	Време реализације	Извештавање	Потребна финансијска средства	
							Извор финансирања	Статус средстава
4.2.1. Израђен програм обнове уз укључивање принципа изградње бољег и отпорнијег система него пре непогоде (нарочито изградња инфраструктурних објеката)	1. записник о процени штете 2.Израда Извештаја о процени штете и потреба након елементарне непогоде 3.Израђени и донети Програми обнове за земљотрес, поплаву или пожар	Израђен и донет (усвојен) програм обнове са бројем критичних инфраструктурних објеката који су оштећени/уништени током елементарне и друге непогоде	Комисија за процену штете и потреба након елементарне и друге непогоде Скупштина општине Општинско веће	Министарство надлежно за послове обнове након елементарне и друге непогоде	По престанку опасности	Годишњи извештај о раду општине	Средства на позицији буџетске резерве, ако је штета мања од 10% општинског буџета	Министарства за јавна улагања уколико је штета већа од 10% буџета општине
4.2.2. Обнова оштећених и уништених објеката се врши у складу са Програмима обнове	Ефикасна обнова оштећених и уништених објеката	Број обновљених оштећених/уништених објеката	Скупштина општине Општинско веће	Министарство надлежно за послове обнове након елементарне и друге непогоде Влада Р Србије	По престанку опасности	Извештаји о реализацији Програма обнове након елементарне непогоде	Средства на позицији буџетске резерве, ако је штета мања од 10% општинског буџета	Влада Р Србије када се прогласи елементарна непогода Министарства за јавна улагања уколико је штета већа од 10% буџета општине
4.2.3. Рекултивисано/обновљено шумско подручје које је било захваћено пожаром	1.Набавка и засад садница 2.Одржавање садница и шумских комплексана територији општине Куршумлија	Број посађених садница	Председник општине Општинско веће Одељење за послове пољопривреде		Након шумског пожара	Извештаји о реализацији Програма обнове након елементарне непогоде	Буџет ЈЛС	Министарства за јавна улагања уколико је штета већа од 10% буџета општине

ТАБЕЛА БР. 5 - ФИНАНСИРАЊЕ

Компонента 5: Финансирање								
Посебни циљ 5: Општина Куршумлија поседује финансијске механизме за управљање ризиком од елементарних непогода и других несрећа								
Мера 5.1. – Успостављање инструмената за финансирање система управљања ризицима од елементарних непогода и других несрећа планираним на основу процене ризика								
Резултат	Активности	Индикатори	Одговорна институција	Оартнер институција	Време реализације	Извештавање	Потребна финансијска средства	
							Извор финансирања	Статус средстава
5.1.1. Општина Куршумлија планира и имплементира мере финансирања ризика у случају елементарне непогоде и других нежељених догађаја	1.Израда програма за финансирање ризика у случају елементарне непогоде која је усаглашена са Националним програмом финансирања ризика од елементарних непогода и других несрећа предвиђених Процентом ризика од катастрофа	Израђен Програм финансирања ризика	Општина Куршумлија – Финансијска служба		Континуирано, сваке године	Извештај о раду Општинског већа	Нису потребна додатна средства	
5.1.2. Програмски буџет општине Куршумлија садржи финансијска средства које се односе на смањење ризика од катастрофе	Израда програма/програмских активности у буџету општине Куршумлија који се односе на механизам управљања ризиком од елементарних непогода и других опасности предвиђених Процентом ризика од катастрофа	Процент извршења буџета општине Куршумлија у односу на планирана средства	Председник општине Финансијска служба		Континуирано	Извештај о извршеном осигурању – Одељење у оквиру Општинске управе задужено за послове финансија	Нису потребна додатна средства	

ПРИЛОГ:

За потребе израде овог Плана смањења ризика од катастрофа, односно, прорачуна потребних средстава на нивоу општине Куршумлија, у наставку је дата листа аката од значаја за планирање система цивилне заштите.

Р.бр.	Пропис	Веба / линк
1	УРЕДБА о обавезним средствима и опреми за личну, узајамну и колективну заштиту од елементарних непогода и других несрећа "Службени гласник РС", бр. 3 од 24. јануара 2011, 37 од 24. априла 2015.	https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/sgrs/vlada/uredba/2015/37/4
2	ПРАВИЛНИК о раду повереника и заменика повереника цивилне заштите и критеријумима за њихово именовање "Службени гласник РС", број 102 од 24. јула 2020.	https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/sgrs/ministarstva/pravilnik/2020/102/9
3	ПРАВИЛНИК о униформи и ознакама цивилне заштите, ознакама функција и специјалности и личној карти припадника цивилне заштите "Службени гласник РС", бр. 32 од 16. марта 2020, 83 од 10. јуна 2020.	https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/sgrs/ministarstva/pravilnik/2020/32/1/reg
4	УРЕДБА о јединицама цивилне заштите, намени, задацима, мобилизацији и начину употребе "Службени гласник РС", број 84 од 12. јуна 2020.	https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/sgrs/vlada/uredba/2020/84/3